

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2018, del
SERVEI ANDORRÀ D'ATENCIÓ SANITÀRIA

Juny de 2020

ÍNDEX

---

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Objecte i abast.....	4
1.2. Metodologia	4
1.3. Marc jurídic	5
1.4. Organització i control intern	5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	7
2.1. Pressupost de l'exercici	7
2.1.1. Pressupost inicial.....	7
2.1.2. Modificacions pressupostàries.....	8
2.2. Liquidació del pressupost.....	10
2.2.1. Transferències i subvencions del pressupost d'ingressos	13
2.2.2. Ingressos patrimonials	13
2.2.3. Despeses de personal	13
2.2.4. Consum de béns corrents i serveis.....	15
2.2.5. Despeses financeres	16
2.2.6. Inversions reals.....	16
2.3. Estats financers	17
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu	20
2.3.2. Comptes a cobrar	21
2.3.3. Inventaris	21
2.3.4. Pagaments anticipats	22
2.3.5. Actius no corrents	22
2.3.6. Comptes a pagar	24
2.3.7. Passius financers.....	24
2.3.8. Provisions a llarg termini.....	24
2.3.9. Actiu net / Patrimoni.....	25
2.4. Estat del romanent de tresoreria	27
2.5. Contractació pública.....	28
2.6. Altres aspectes a destacar	28
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals.....	29
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	34
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	34
5. CONCLUSIONS.....	35
6. AL·LEGACIONS	35
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	53

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques

LCP: Llei de contractació pública

NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrades, entre d'altres, pel Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (en endavant SAAS).

La fiscalització del SAAS forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2018, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2018.

La liquidació de comptes del SAAS corresponent a l'exercici 2018, objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2019 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable del patrimoni, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat econòmica i financera del SAAS s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del SAAS expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel SAAS en l'exercici 2018 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 10 d'octubre de 2019.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat econòmicofinancera, pressupostària i comptable del SAAS en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000.
- Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret legislatiu del 15-7-2015, de publicació del text refós del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989.
- Decret de 22 de desembre de 2016, d'aprovació relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 1/2018, del pressupost per a l'exercici del 2018.
- Legislació específica del SAAS i òrgans que l'integren.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció del SAAS. Dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixin els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense

que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern del SAAS.

El Consell Directiu és l'òrgan superior del SAAS. El Director General del SAAS ostenta la representació legal de l'organisme i exerceix les funcions de direcció, gestió i inspecció interna de les activitats, d'acord amb els criteris del Consell Directiu.

Durant l'exercici 2018, el SAAS, s'estructura en dos direccions dependents de la Direcció General: Direcció assistencial i Direcció econòmica i de recursos generals.

El SAAS figura inclòs en el programa de control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat, d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia. A la data d'emissió d'aquest informe, el Tribunal no ha disposat de l'informe de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia corresponent.

Utilitza un aplicatiu pressupostari i comptable pel registre de les operacions economicofinanceres.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
1 Despeses de personal	39.533.883	4 Transferències corrents	15.070.515
2 Consum de béns corrents i serveis	22.193.372	5 Ingressos patrimonials	46.699.740
3 Despeses financeres	43.000		
4 Transferències corrents	-	Ingressos corrents	61.770.255
Despeses corrents	61.770.255		
6 Inversions reals	2.384.848	7 Transferències de capital	2.384.848
Despeses de capital	2.384.848	Ingressos de capital	2.384.848
Total pressupost despeses	64.155.103	Total pressupost ingressos	64.155.103

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El resum de les modificacions pressupostàries efectuades durant el període fiscalitzat, és el següent:

Capítol	Pressupost inicial	Crèdits reconduïts	Crèdits traspassats	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdit	Crèdits ampliables	Transferències de crèdit	Generació o Ampliació de crèdits	Avenços de fons	Anul·lació de reconduïts	Pressupost final
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Transferències corrents	15.070.515	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.070.515
5 Ingressos patrimonials	46.699.740	-	-	-	-	193.440	-	-	-	-	46.893.180
Ingressos corrents	61.770.255	-	-	-	-	193.440	-	-	-	-	61.963.695
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	2.384.848	1.270.999	-	-	-	-	-	-	-	(20.523)	3.655.847
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	2.384.848	1.270.999	-	-	-	-	-	-	-	(20.523)	3.655.847
Total Ingressos	64.155.103	1.270.999	-	-	-	193.440	-	-	-	(20.523)	65.619.543
1 Despeses de personal	39.533.883	334	-	-	-	(437.127)	-	-	-	-	39.097.090
2 Consum de béns corrents i serveis	22.193.372	153.393	-	-	-	985.567	1.248	-	-	(903)	23.333.579
3 Despeses financeres	43.000	-	-	-	-	-	(1.248)	-	-	-	41.752
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	61.770.255	153.726	-	-	-	548.440	-	-	-	(903)	62.472.422
6 Inversions reals	2.384.848	1.270.999	-	-	-	-	-	-	-	(20.523)	3.655.847
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	2.384.848	1.270.999	-	-	-	-	-	-	-	(20.523)	3.655.847
Total despeses	64.155.103	1.424.726	-	-	-	548.440	-	-	-	(21.425)	66.128.269

Font: SAAS
(Imports en euros)

De la revisió efectuada s'han posat de manifest les següents incidències:

Modificacions de crèdit tramitades en dates properes al tancament de l'exercici

S'han tramitat i enregistrat transferències de crèdit per import de 354.658 euros i ampliacions de crèdit per import de 1.812.096 euros en dates properes al tancament de l'exercici, la tramitació de les quals ha tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre'ls, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'article 15 de la LGFP.

Transferències de crèdit tramitades incorrectament

S'han tramitat transferències de crèdit que afecten el capítol VI, inversions reals, per import de 210.269 euros les quals, atenent el que disposa l'article 26.1 de la LGFP s'han de tramitar com crèdits extraordinaris o suplementos de crèdit.

Comptabilització de les modificacions pressupostàries dels ingressos

Contràriament al disposat en la LGFP, el SAAS no enregistra en el pressupost les operacions que afecten a l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries quan aquestes s'han finançat amb romanent de tresoreria. Aquest finançament hauria de figurar a les previsions definitives de l'estat d'ingressos del pressupost, dins del capítol VIII actius financers, per import de 508.727 euros.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'ens es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Capítol	Pressupost inicial 2018	Pressupost final 2018	Liquidat 2018	Variació absoluta	Variació percentual	Liquidat 2017	Variació absoluta	Variació percentual
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Transferències corrents	15.070.515	15.070.515	15.277.526	207.011	1,4%	12.966.218	2.311.308	17,8%
5 Ingressos patrimonials	46.699.740	46.893.180	46.857.948	(35.232)	(0,1%)	44.730.032	2.127.916	4,8%
Ingressos corrents	61.770.255	61.963.695	62.135.474	171.779	0,3%	57.696.250	4.439.224	7,7%
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	2.384.848	3.635.325	1.806.206	(1.829.119)	(50,3%)	1.813.842	(7.636)	(0,4%)
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	2.384.848	3.635.325	1.806.206	(1.829.119)	(50,3%)	1.813.842	(7.636)	(0,4%)
Total pressupost Ingressos	64.155.103	65.599.020	63.941.680	(1.657.340)	(2,5%)	59.510.092	4.431.588	7,4%

Font: SAAS
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Capítol	Pressupost inicial 2018	Pressupost final 2018	Liquidat 2018	Variació absoluta	Variació percentual	Liquidat 2017	Variació absoluta	Variació percentual
1 Despeses de personal	39.533.883	39.097.090	39.051.142	(45.949)	(0,1%)	37.771.990	1.279.152	3,4%
2 Consum de béns corrents i serveis	22.193.372	23.331.429	22.972.652	(358.777)	(1,5%)	20.744.915	2.227.738	10,7%
3 Despeses financeres	43.000	43.000	42.496	(504)	(1,2%)	40.248	2.248	5,6%
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	61.770.255	62.471.519	62.066.290	(405.229)	(0,6%)	58.557.152	3.509.138	6,0%
6 Inversions reals	2.384.848	3.635.325	1.806.206	(1.829.119)	(50,3%)	1.813.842	(7.636)	(0,4%)
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	2.384.848	3.635.325	1.806.206	(1.829.119)	(50,3%)	1.813.842	(7.636)	0,4%
Total pressupost despeses	64.155.103	66.106.844	63.872.496	(2.234.348)	(3,4%)	60.370.994	3.501.502	5,8%

Font: SAAS
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Capítol	Pressupost inicial 2018	Pressupost final 2018	Liquidat 2018	Variació absoluta	Liquidat 2017	Variació absoluta
Ingressos corrents	61.770.255	61.963.695	62.135.474	171.779	57.696.250	4.439.224
Despeses de funcionament (1)	(61.727.255)	(62.428.519)	(62.023.794)	404.725	(58.516.905)	(3.506.889)
Ingressos de capital	2.384.848	3.635.325	1.806.206	(1.829.119)	1.813.842	(7.636)
Despeses de capital	(2.384.848)	(3.635.325)	(1.806.206)	1.829.119	(1.813.842)	7.636
Resultat de gestió	43.000	(464.824)	111.680	576.504	(820.655)	932.335
Despeses financeres	(43.000)	(43.000)	(42.496)	-	(40.248)	(2.248)
Resultat de caixa	-	(507.824)	69.184	576.504	(860.903)	930.087
Actius financers (ingressos)	-	-	-	-	-	-
Passius financers (ingressos)	-	-	-	-	-	-
Actius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-
Passius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-
Variació d'actiu i passius financers	-	-	-	-	-	-
Resultat pressupostari	-	(507.824)	69.184	576.504	(860.903)	930.087

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.2.1. Transferències i subvencions del pressupost d'ingressos

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

Transferències corrents

Subconcepte	Descripció subconcepte	Pressupost inicial 2018	Pressupost final 2018	Liquidat 2018	Variació absoluta	Variació percentual	Liquidat 2017	Variació absoluta	Variació percentual
41111	Sanitat	15.070.515	15.070.515	15.277.526	207.011	1,4%	12.966.218	2.311.308	17,8%
Total capítol 4 - Transferències corrents		15.070.515	15.070.515	15.277.526	207.011	1,4%	12.966.218	2.311.308	17,8%

Font: SAAS

(Imports en euros)

Transferències de capital

Subconcepte	Descripció subconcepte	Pressupost inicial 2018	Pressupost final 2018	Liquidat 2018	Variació absoluta	Variació percentual	Liquidat 2017	Variació absoluta	Variació percentual
76111	Ministeri de Salut	2.384.848	3.635.325	1.806.206	(1.829.119)	(50,3%)	1.813.842	(7.636)	(0,4%)
Total capítol 7 - Transferències de capital		2.384.848	3.635.325	1.806.206	(1.829.119)	(50,3%)	1.813.842	(7.636)	(0,4%)

Font: SAAS

(Imports en euros)

2.2.2. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici, la liquidació del pressupost del capítol 5, d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

Subconcepte	Descripció subconcepte	Pressupost inicial 2018	Pressupost final 2018	Liquidat 2018	Variació absoluta	Variació percentual	Liquidat 2017	Variació absoluta	Variació percentual
57000	Hospitalització	13.811.923	13.811.923	16.639.706	2.827.783	20,5%	15.466.085	1.173.621	7,6%
57010	Urgències	7.778.543	7.778.543	4.156.991	(3.621.551)	(46,6%)	4.711.989	(554.998)	(11,8%)
57020	Consultes externes	1.306.946	1.306.946	1.090.612	(216.334)	(16,6%)	1.095.330	(4.717)	(0,4%)
57030	Ambulatori	22.721.337	22.914.777	23.934.454	1.019.677	4,4%	22.433.284	1.501.170	6,7%
57040	Altres ingressos	1.080.992	1.080.992	1.036.185	(44.807)	(4,1%)	1.023.344	12.841	1,3%
Total capítol 5 - Ingressos patrimonials		46.699.740	46.893.180	46.857.948	(35.232)	(0,1%)	44.730.032	2.127.916	4,8%

Font: SAAS

(Imports en euros)

2.2.3. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

Subconcepte	Descripció subconcepte	Pressupost inicial 2018	Pressupost final 2018	Liquidat 2018	Variació absoluta	Variació percentual	Liquidat 2017	Variació absoluta	Variació percentual
11000	Sou base personal contractual	27.680.148	27.186.806	27.186.806	-	-	26.460.970	725.836	2,7%
11010	Triennis	2.365.722	2.260.072	2.260.072	-	-	2.143.822	116.249	5,4%
11020	Permanències, primes i especialitats	308.890	193.342	193.342	-	-	216.250	(22.908)	(10,6%)
11040	Guàrdies i presència efectiva	1.584.870	1.868.675	1.868.675	-	-	1.750.537	118.138	6,7%
11050	Compensació treball suplementari i festius	509.658	989.009	989.009	-	-	916.226	72.782	7,9%
11060	Primes matrimoni i naixement	9.511	9.527	4.256	(5.271)	(55,3%)	7.817	(3.562)	(45,6%)
11070	Complements de desenvolupament professional	799.389	727.117	727.117	-	-	648.710	78.407	12,1%
11080	Noves contractacions	486.074	85.944	85.944	-	-	120.772	(34.828)	(28,8%)
13000	Sou base personal eventual	-	23.315	23.315	-	-	16.298	7.018	43,1%
16010	Quotes seguretat social, personal fix	5.153.545	5.186.545	5.183.788	(2.757)	(0,1%)	4.986.086	197.702	4,0%
16040	Quotes seguretat social, pers. contractual noves contractacions	72.911	13.361	13.361	-	-	18.720	(5.358)	(28,6%)
16050	Quotes seguretat social, personal eventual normal	-	2.757	2.757	-	-	2.948	(191)	(6,5%)
16300	Formació i perfeccionament del personal	219.889	205.362	179.356	(26.006)	(12,7%)	179.693	(337)	(0,2%)
16310	Altres prestacions al personal i beneficis socials	343.277	345.258	333.343	(11.915)	(3,5%)	303.141	30.202	10,0%
Total capítol 1 - Despeses de personal		39.533.883	39.097.090	39.051.142	(45.949)	(0,1%)	37.771.990	1.279.152	3,4%

Font: SAAS

(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

Retribucions en espècie i altres retribucions no regulades

El SAAS paga el 50% i el 100%, en el supòsit d'estar de guàrdia, de les despeses de restauració dels empleats que ho desitgin a la cafeteria del centre. El total satisfet per aquest concepte ha estat de 232.782 euros per a l'exercici 2018. Dites retribucions no estan recollides en el reglament de personal ni aprovades pel Consell Directiu.

Conceptes i complements retributius no regulats al Reglament de personal del SAAS

S'ha detectat que el SAAS aplica conceptes retributius i complements, fins i tot a persones de nova incorporació, els quals no es troben regulats al Reglament de personal del SAAS. En concret s'han observat els següents:

- Complement vinculat als ingressos d'activitat assistencial. S'han satisfet 163.961 euros entre diferents persones que duen a terme activitat assistencial al SAAS i perceben complements salarials consistents en una retribució percentual en funció dels ingressos que genera la seva activitat, la qual es situa en un interval del 20% al 100% sobre la facturació.
- Prima d'exclusivitat, la qual perceben directius i persones amb càrrec de responsabilitat que impedeix treballar a una altra empresa o autònomament; havent-se satisfet un total de 39.147 euros.
- Complement *Ad Personam*, per un import global de 71.352 euros, satisfet a persones per, entre d'altres, mantenir el nivell salarial una vegada ha cessat en la responsabilitat per la que havia estat nomenat.

Per aquests conceptes salarials s'estarien produint pagaments indeguts susceptibles de generar responsabilitats d'acord amb el que disposa l'article 57 de la LGFP produint els efectes que es regulen en l'article 58 i següents de la Llei esmentada.

Cal indicar que, malgrat aquests complements puguin no ser contraris a la normativa que regula les relacions laborals, en el cas del SAAS, atenent a la seva naturalesa d'entitat del sector públic i en atenció al principi de legalitat, s'ha de regir per la regulació específica que, en aquest cas, és el Reglament de personal.

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici el SAAS té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

Definició dels criteris per a l'assignació dels Complementes de Responsabilitat Afegida

El SAAS assigna a determinats llocs de treball el complement anomenat de responsabilitat afegida el qual es percep mentre persisteixen les causes que el motiven.

El Consell Directiu va aprovar durant l'exercici 2017 3 nivells de funcions o responsabilitat assignada que s'aplica a cada col·lectiu assistencial i no assistencial que es defineix com Referent, Coordinador/a o Responsable. D'acord amb la proposta aprovada, l'assignació d'aquest complement és en funció dels criteris de responsabilitat i funcions, formació, experiència professional, entorn de treball, nivell de responsabilitat, presa de decisions i valor afegit.

La proposta aprovada pel Consell Directiu no defineix els criteris anteriors i no estableix una connexió entre aquests i els nivells que determinen els Complementes de Responsabilitat Afegida als que ens hem referit.

Es recomana que, per garantir que els complements que s'assignen ho són de forma objectiva, es defineixin els criteris indicats i s'estableixi quins d'aquests són necessaris per a l'assoliment d'un determinat nivell de complement.

2.2.4. Consum de béns corrents i serveis

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

Subconcepte	Descripció subconcepte	Pressupost inicial 2018	Pressupost final 2018	Liquidat 2018	Variació absoluta	Variació percentual	Liquidat 2017	Variació absoluta	Variació percentual
20200	Lloguers d'edificis i altres construccions	466.031	473.933	473.933	-	-	458.266	15.667	3,4%
20300	Lloguer de maquinària, instal·lacions i equipaments	99.002	108.533	106.882	(1.650)	(1,5%)	92.346	14.536	15,7%
20600	Lloguer d'equipaments per a informàtica	9.927	9.927	9.761	(166)	(1,7%)	9.761	-	-
21200	Reparació i conservació, edificis i construccions	151.772	2.640	1.316	(1.324)	(50,2%)	-	-	-
21300	Reparació i conservació, maquinària, instal·lacions i equipament	472.305	637.881	637.881	-	-	581.719	56.162	9,7%
21600	Reparació i conservació d'equipaments informàtics	1.243.943	1.256.791	1.255.193	(1.598)	(0,1%)	902.216	352.977	39,1%
21800	Reparació i conservació d'aparells i instruments mèdics	513.601	540.395	507.952	(32.443)	(6,0%)	401.754	106.199	26,4%
22000	Material d'oficina ordinari	91.730	91.730	89.232	(2.498)	(2,7%)	85.711	3.520	4,1%
22010	Petit mobiliari	8.339	12.513	12.513	-	-	7.662	4.850	63,3%
22030	Llibres i altres publicacions	4.044	4.044	2.793	(1.251)	(30,9%)	3.054	(262)	(8,6%)
22040	Material d'informàtica	16.932	42.274	42.274	-	-	7.819	34.455	440,7%
22050	Material didàctic	3.543	3.811	3.811	-	-	3.546	265	7,5%
22100	Energia elèctrica	520.000	591.603	591.603	-	-	578.595	13.008	2,2%
22110	Aigua	65.000	65.000	60.314	(4.686)	(7,2%)	60.380	(66)	(0,1%)
22120	Carburants per a locomoció	25.000	25.000	23.428	(1.572)	(6,3%)	21.082	2.346	11,1%
22130	Carburants per a calefacció	265.000	334.627	334.627	-	-	257.073	77.554	30,2%
22140	Vestuari	130.101	130.101	109.691	(20.411)	(15,7%)	84.448	25.243	29,9%
22160	Productes farmacèutics i sanitaris	11.567.198	12.232.510	12.185.017	(47.492)	(0,4%)	11.144.237	1.040.780	9,3%
22180	Productes de neteja	96.716	96.716	88.904	(7.812)	(8,1%)	80.123	8.781	11,0%
22190	Altres subministraments	5.385	5.441	5.441	-	-	5.107	334	6,5%
22200	Serveis telefònics	288.401	288.401	261.412	(26.989)	(9,4%)	272.777	(11.365)	(4,2%)
22210	Serveis postals i telegràfics	8.925	9.327	9.327	-	-	8.456	871	10,3%
22300	Transport de mercaderies	50.000	71.474	71.474	-	-	48.157	23.317	48,4%
22400	Primes d'assegurances, responsabilitat civil	274.088	436.115	435.769	(346)	(0,1%)	206.610	229.159	110,9%
22460	Primes d'assegurances, multirisco-incendi	149.281	147.985	144.625	(3.360)	(2,3%)	151.575	(6.950)	(4,6%)
22520	Tributs estatals	10.664	15.415	15.415	-	-	13.100	2.315	17,7%
22670	Publicitat i propaganda	28.790	28.790	18.180	(10.611)	(36,9%)	20.978	(2.798)	(13,3%)
22690	Altres despeses	-	-	-	-	-	(2)	-	-
22700	Treballs realitzats per empreses de neteja i sanejaments	1.102.236	1.102.236	1.055.757	(46.478)	(4,2%)	1.071.069	(15.312)	(1,4%)
22710	Treballs realitzats per empreses de seguretat	112.205	112.205	111.157	(1.048)	(0,9%)	109.646	1.512	1,4%
22760	Treballs realitzats per empreses, estudis i treballs tècnics	250.308	272.891	239.062	(33.830)	(12,4%)	222.010	17.052	7,7%
22790	Altres treballs a l'exterior	4.092.904	4.111.117	4.028.311	(82.806)	(2,0%)	3.788.267	240.043	6,3%
23100	Locomoció i desplaçaments de personal	70.000	70.000	39.596	(30.404)	(43,4%)	47.370	(7.774)	(16,4%)
Total capítol 2 - Despeses de béns corrents i serveis		22.193.372	23.331.429	22.972.652	(358.777)	(1,5%)	20.744.915	2.227.738	10,7%

Font: SAAS

(Imports en euros)

2.2.5. Despeses financeres

Les despeses financeres de l'exercici presenten el següent detall:

Subconcepte	Descripció subconcepte	Pressupost inicial 2018	Pressupost final 2018	Liquidat 2018	Variació absoluta	Variació percentual	Liquidat 2017	Variació absoluta	Variació percentual
34900	Altres despeses financeres	43.000	43.000	42.496	(504)	(1,2%)	39.405	3.091	7,8%
35000	Diferències negatives de canvi	-	-	-	-	-	842	-	-
Total capítol 3 - Despeses financeres		43.000	43.000	42.496	(504)	(1,2%)	40.248	2.248	5,6%

Font: SAAS

(Imports en euros)

2.2.6. Inversions reals

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

Subconcepte	Descripció subconcepte	Pressupost inicial 2018	Pressupost final 2018	Liquidat 2018	Variació absoluta	Variació percentual	Liquidat 2017	Variació absoluta	Variació percentual
60200	Adquisicions d'edificis i altres construccions	-	-	-	-	-	-	-	-
60210	Milliores d'edificis (remodelacions)	157.750	131.025	49.900	(81.125)	(61,9%)	5.049	44.852	888,4%
60300	Instal·lacions de seguretat	6.870	6.870	3.273	(3.597)	(52,4%)	13.918	(10.645)	(76,5%)
60310	Instal·lacions de calefacció i climatització	108.667	217.945	95.661	(122.285)	(56,1%)	13.641	82.019	601,3%
60320	Instal·lacions elèctriques	42.000	46.271	26.345	(19.927)	(43,1%)	16.853	9.491	56,3%
60340	Altres instal·lacions	-	-	-	-	-	302	-	-
60350	Equipament mèdic i de rehabilitació	152.454	455.781	374.190	(81.591)	(17,9%)	37.630	336.561	894,4%
60351	Instrumental i utilitatge	8.145	8.145	4.031	(4.114)	(50,5%)	2.819	1.212	43,0%
60380	Maquinària i equipament industrial	15.425	425	-	-	-	12.771	-	-
60400	Vehicles	2.500	2.500	2.257	(243)	(9,7%)	-	-	-
60500	Mobiliari	16.481	16.481	7.244	(9.237)	(56,0%)	4.017	3.227	80,3%
60520	Equipaments d'impressió i reproducció	2.625	2.625	2.446	(179)	(6,8%)	1.415	1.031	72,9%
60530	Mobiliari clínic	39.812	117.802	31.686	(86.117)	(73,1%)	13.482	18.203	135,0%
60610	Equipaments per a processos d'informació	3.000	61.055	-	-	-	92.627	-	-
60910	Estudis i projectes	-	-	-	-	-	52.632	-	-
61200	Millora d'edificis	97.000	116.524	61.464	(55.060)	(47,3%)	70.428	(8.964)	(12,7%)
61300	Reposició i millora de material d'instal·lacions	247.875	462.983	145.142	(317.841)	(68,7%)	54.133	91.009	168,1%
61301	Reposició i millora d'instal·lacions de calefacció i climatització	201.250	251.965	82.012	(169.953)	(67,5%)	200.557	(118.545)	(59,1%)
61310	Reposició i millora de material i equipaments	30.000	36.071	8.191	(27.880)	(77,3%)	5.440	2.752	50,6%
61350	Reposició de material mèdic i de rehabilitació	275.500	326.276	74.963	(251.313)	(77,0%)	482.404	(407.441)	(84,5%)
61351	Reposició d'instrumental i utilitatge	68.629	50.640	39.508	(11.132)	(22,0%)	39.528	(20)	(0,1%)
61400	Reposició i millora de material de transport	40.000	57.416	-	-	-	-	-	-
61500	Reposició i millora de mobiliari	44.082	73.766	46.825	(26.941)	(36,5%)	32.245	14.581	45,2%
61520	Reposició d'equipaments per a processos de reproducció	2.437	9.096	2.243	(6.853)	(75,3%)	27.825	(25.582)	(91,9%)
61530	Reposició de mobiliari clínic	72.287	70.294	40.740	(29.554)	(42,0%)	34.915	5.825	16,7%
61610	Reposició i millora d'equipaments informàtics	187.975	331.990	175.379	(156.611)	(47,2%)	119.011	56.368	47,4%
64050	Aplicacions informàtiques	562.084	781.378	532.707	(248.671)	(31,8%)	480.201	52.506	10,9%
Total capítol 6 - Inversions reals		2.384.848	3.635.325	1.806.205	(1.829.119)	(50,3%)	1.813.842	(7.636)	(0,4%)

Font: SAAS

(Imports en euros)

2.3. Estats financers

Estat de situació financera

ACTIUS	Notes	31/12/2018	31/12/2017
Actius corrents		12.830.788	10.971.117
Efectiu i equivalents	17	4.784.502	3.238.506
Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació	18	5.807.756	5.661.857
Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació	19	574.477	546.189
Porció a curt termini dels comptes a cobrar a llarg termini		3.900	-
Inventaris	20	1.656.084	1.520.547
Inversions		4.069	4.018
Actius no corrents		21.400.164	22.377.364
Propietat, planta i equipament	22	19.151.133	20.481.815
Inversions		-	-
Actius intangibles	21	2.248.827	1.891.544
Inversions en propietats		-	-
Comptes a cobrar a llarg termini		204	4.005
Transaccions amb contraprestacions		-	-
Actius totals		34.230.952	33.348.481
PASSIUS	Notes	31/12/2018	31/12/2017
Passius corrents		9.576.545	9.268.363
Comptes a pagar	23	8.085.166	7.892.646
Dipòsits reemborsables de clients	24	197.878	152.409
Provisions corrents		-	-
Obligacions d'arrendaments financers		-	-
Préstecs		-	-
Ingressos diferits		-	-
Prestacions als treballadors		-	-
Pagaments rabuts per anticipat		-	-
Impostos	16	1.293.501	1.223.308
Passius no corrents		1.207.544	757.042
Prestacions als jubilats		-	-
Provisions no corrents	25	1.148.647	698.033
Préstecs	24	58.897	59.009
Concessió de serveis		-	-
Passius per impost diferits		-	-
Passius totals		10.784.089	10.025.405
ACTIUS NETS/PATRIMONI	Notes	31/12/2018	31/12/2017
Capital		52.843	52.843
Reserves		24.563.803	23.596.993
Resultat acumulat		(326.760)	2.314.144
Resultat de l'exercici		(843.023)	(2.640.904)
Interessos minoritaris		-	-
Total actius nets/patrimoni	26	23.446.863	23.323.076
Total passiu i patrimoni		34.230.952	33.348.481

Font: SAAS

(Imports en euros)

Estat del rendiment financer

	Notes	31/12/2018	31/12/2017
Ingressos			
Ingressos sense contraprestació	3	17.110.004	14.781.268
Ingressos de taxes a la propietat		-	-
Cotitzacions socials		-	-
Multes, sancions i gravàmens		-	-
Llicències i permisos		-	-
Transferències, subvencions i donacions		17.110.004	14.781.268
Ingressos amb contraprestació		47.330.509	44.729.030
Prestació de serveis	4	46.303.599	43.706.688
Venda subministraments		-	-
Ingressos d'arrendaments d'instal·lacions i equipament	5	424.150	438.991
Ingressos financers - inversions estrangeres		-	-
Ingressos financers - deutors	6	17.195	12.072
Honoraris d'agència		-	-
Altres ingressos	7	585.565	571.279
Ingressos totals		64.440.513	59.510.298
Despeses			
Compres	9	(15.649.691)	(14.350.621)
Despeses de personal	8	(39.614.146)	(37.819.360)
Amortització i depreciació	10	(2.759.068)	(3.588.990)
Reparacions i manteniment	11	(2.146.515)	(1.784.374)
Contractació de serveis		-	-
Ajusts i subvencions		-	-
Despeses generals	12	(4.994.755)	(4.646.000)
Despeses financeres	13	(19)	(121.870)
Cost de recaptació		-	-
Despeses totals		(65.164.194)	(62.311.215)
Altres resultats		-	-
Resultats procedents de la venda d'actius	14	(35.730)	(72.075)
Resultats en transaccions estrangeres		-	-
Resultats no realitzats en el valor raonable de les inversions		-	-
Resultats per deteriorament	15	(83.612)	232.088
Resultats abans d'impostos		(843.023)	(2.640.904)
Impostos	16	-	-
Resultat després d'impostos		(843.023)	(2.640.904)

Font: SAAS

(Imports en euros)

Estat de fluxos d'efectiu

FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ	31/12/2018	31/12/2017
Cobraments	65.805.312	63.621.037
Impostos	-	-
Venda de béns i serveis	47.331.521	46.584.600
Subvencions	16.887.801	14.781.310
Interessos rebuts	17.144	11.044
Altres cobraments	1.568.846	2.244.083
Pagaments	(62.453.110)	(59.818.997)
Costos dels treballadors	(39.455.091)	(37.343.217)
Pensions	-	-
Proveïdors	(15.859.522)	(20.828.318)
Interessos pagats	(19)	(10.484)
Altres pagaments	(7.138.478)	(1.636.978)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	3.352.202	3.802.040
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	31/12/2018	31/12/2017
Compra de planta i equipament	(1.806.206)	(1.800.162)
Cobraments per venda de planta i equipament	-	-
Cobraments per venda d'inversions	-	-
Compra de valors en moneda estrangera	-	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	(1.806.206)	(1.800.162)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	31/12/2018	31/12/2017
Efectiu rebut per préstecs	-	-
Reemborsament de préstecs	-	-
Distribució/dividends al govern	-	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	-	-
Incrementes/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	1.545.996	2.001.878
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	3.238.506	1.236.628
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	4.784.502	3.238.506

Font: SAAS
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable

AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE	
RESULTAT COMPTABLE	(843.023)
Altes d'immobilitzat	(1.821.398)
Altes d'imm. realitzades per Govern per compte de l'Entitat	15.192
Deteriorament provisions	614.345
Amortitzacions	2.794.798
Provisions d'ingressos	(481.837)
Variació d'existències	(135.537)
Pagament Govern per obres fetes per compte de l'Entitat	(15.192)
Altres ingressos	(1.805)
Despeses anticipades	(74.963)
Despeses extraordinàries	5.594
Provisió de l'impost d'arrendataris	13.010
RESULTAT AJUSTAT	69.184

Font: SAAS

(Imports en euros)

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

El detall de la tresoreria a 31 de desembre és:

	31/12/2018	31/12/2017
Caixa	25.962	31.663
Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius	4.758.540	3.206.843
Total	4.784.502	3.238.506

Font: SAAS

(Imports en euros)

De la revisió d'aquesta àrea en destaquen les següents incidències:

Mitjans de pagament

Durant els treballs de fiscalització s'ha constatat que l'entitat efectua pagaments, per a cert tipus de despeses, mitjançant disposicions d'efectiu de caixa i modalitats de pagaments no expressament contemplades dins la normativa aplicable (targetes de crèdit, pagament digital per mitjà de xarxes de comunicació...), aplicant procediments de regularització a posteriori que no s'ajusten estrictament a la seqüència prevista per la LGFP. Es recomana l'adopció d'un procediment per la utilització d'aquests sistemes de pagament que s'ajusti a les previsions d'aquesta Llei.

Partides conciliatòries antigues

Les conciliacions bancàries estan integrades per un nombre elevat d'operacions d'imports rellevants i d'antiguitats que poden arribar als 5 anys. Es recomana que l'entitat procedeixi a investigar l'origen de les partides conciliatòries i les regularitzi d'acord amb la seva naturalesa.

2.3.2. Comptes a cobrar

El desglossament és el següent:

	31/12/2018	31/12/2017
Clients	7.993.785	7.753.871
Bestretes al personal	84.793	62.264
Despeses anticipades	91.056	33.937
Altres	977	707
Provisions per deteriorament	(2.362.855)	(2.188.922)
Total	5.807.756	5.661.857

Font: SAAS
(Imports en euros)

El detall del compte de deutors és com segueix:

Clients	31/12/2018	31/12/2017
Clients institucionals	3.231.418	2.600.162
Clients pacients privats	2.792.908	2.495.379
Assegurances estrangeres	730.690	865.089
Deutors diversos	518.757	32.541
Govern	411.113	1.429.919
Assegurances andorranes	308.899	330.781
Total	7.993.785	7.753.871

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.3. Inventaris

El detall de les existències a 31 de desembre és el següent:

	31/12/2018	31/12/2017
Material Sanitari	876.704	856.486
Fàrmacs	637.558	536.477
Recanvis	76.857	54.112
Combustibles	49.490	69.563
Altres aprovisionaments	36.739	25.173
Total existències	1.677.348	1.541.811
Deteriorament d'existències	(21.264)	(21.264)
Total deteriorament	(21.264)	(21.264)
Total inventaris	1.656.084	1.520.547

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.4. Pagaments anticipats

El detall del compte és com segueix:

Descripció	2018	2017
Periodificacions	91.056	33.937
Total	91.056	33.937

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

2.3.5. Actius no corrents

Els moviments d'actius no corrents que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Actius financers

Descripció	2018	2017
Fiances constituïdes a llarg termini	204	4.005
Total	204	4.005

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

Propietat, planta i equipament

Cost	31/12/2017	Altes	Baixes	Traspassos	31/12/2018
Terrenys	1.164.983	-	-	(12.927)	1.164.983
Construccions	31.337.887	61.992	-	(226.228)	31.399.879
Instal·lacions tècniques sanitàries	13.528.653	198.192	(6.788)	(87.542)	13.722.055
Maquinària i aparells mèdics	11.223.224	454.044	(394.485)	105.160	11.387.943
Instrumental i utilitatge	380.952	43.539	(134.641)	-	289.850
Mobiliari i atuellis	7.374.050	127.185	(240.589)	(4.904)	7.260.645
Equips informàtics	2.250.923	174.455	-	(39.804)	2.425.378
Elements de Transport	694.012	2.257	(6.063)	-	690.206
Altres Immobilitzat	228.748	-	-	(39.804)	228.748
Construccions En curs	52.632	64.564	-	-	117.196
Instal·lacions tècniques sanitàries En curs	1.998	158.240	-	(1.998)	158.240
Maquinària i aparells mèdics En curs	120.160	3.300	(15.000)	(105.160)	3.300
Equips i aplicacions informàtiques en curs	248.225	923	-	(248.225)	923
Total Cost	68.606.446	1.288.691	(797.566)	(661.431)	68.849.346

Amortització acumulada	31/12/2017	Dotacions	Reversió	Traspassos	31/12/2018
Terrenys	-	-	-	-	-
Construccions	(16.429.660)	(1.004.321)	-	85.985	(17.433.981)
Instal·lacions tècniques sanitàries	(12.603.113)	(248.089)	6.788	83.219	(12.844.413)
Maquinària i aparells mèdics	(9.489.314)	(472.114)	394.292	-	(9.567.137)
Instrumental i utilitatge	(262.086)	(77.747)	114.104	-	(225.729)
Mobiliari i atuellis	(6.879.168)	(179.653)	240.589	4.904	(6.818.232)
Equips informàtics	(1.682.544)	(299.337)	-	32.470	(1.981.881)
Elements de Transport	(578.049)	(44.571)	6.063	-	(616.558)
Altres Immobilitzat	(200.697)	(9.586)	-	5.003	(210.283)
Total Depreciació Acumulada	(48.124.631)	(2.335.418)	761.836	211.581	(49.698.213)

Deteriorament	31/12/2017	Dotacions	Reversió	Traspassos	31/12/2018
Deteriorament	-	-	-	-	-
Total Deteriorament	-	-	-	-	-
Valor Net Actiu Intangible	20.481.815	(1.046.727)	(35.730)	(449.850)	19.151.133

Font: SAAS
(Imports en euros)

Actius intangibles

Cost	31/12/2017	Altes	baixes	Traspassos	31/12/2018
Investigació i desenvolupament	38.255	-	-	-	38.255
Patents i marques	10.349	-	-	-	10.349
Aplicacions informàtiques	5.724.582	322.330	-	159.159	6.206.071
Avançaments per immobilitzacions intangibles	0	210.377	-	89.066	299.443
Total Cost	5.773.186	532.707	-	248.225	6.554.118

Amortització acumulada	31/12/2017	Dotacions	Reversió	Traspassos	31/12/2018
Investigació i desenvolupament	(38.255)	-	-	-	(38.255)
Patents i marques	(10.349)	-	-	-	(10.349)
Aplicacions informàtiques	(3.833.038)	(423.649)	-	-	(4.256.687)
Total Depreciació Acumulada	(3.881.642)	(423.649)	-	-	(4.305.291)

Deteriorament	31/12/2017	Dotacions	Reversió	Traspassos	31/12/2018
Aplicacions informàtiques	-	-	-	-	-
Total Deteriorament	-	-	-	-	-
Valor Net Actiu Intangible	1.891.544	109.057	-	248.225	2.248.827

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.6. Comptes a pagar

El desglossament de l'epígraf de creditors és el següent:

	31/12/2018	31/12/2017
Proveïdors	4.420.924	3.473.225
Creditors	2.973.630	2.387.331
Altres creditors	0	1.429.919
Remuneracions pendents de pagament	690.612	602.171
Total	8.085.166	7.892.646

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.7. Passius financers

La composició del saldo al tancament de l'exercici és:

Exercici 2018	Saldo a 01/01/2018	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2018
Fiances rebudes a curt termini	152.409	93.881	(48.412)	197.878
Fiances rebudes a llarg termini	59.008	1.008	(1.119)	58.897
Total	211.417	94.889	(49.530)	256.775

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.8. Provisions a llarg termini

La composició del saldo de provisions a llarg termini al tancament de l'exercici és:

Exercici 2018	Saldo a 1/01/2018	Provisió	Reversió	Saldo a 31/12/2018
Provisions a llarg termini per responsabilitats	698.033	530.733	(80.118)	1.148.647
Total	698.033	530.733	(80.118)	1.148.647

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.9. Actiu net / Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net

	Atribuïble a propietaris de l'entitat controladora					Interessos minoritaris	Total actius nets/ patrimoni
	Capital	Altres reserves	Reserva de conversió	Resultats Acumulats (estalvi o desestalvi)	Resultats de l'exercici (estalvi o desestalvi)	Total	
Saldo a 31 de desembre de 2016	7.438.093	9.811.905	-	4.530.010	(2.215.866)	19.564.142	- 19.564.142
Canvis en polítiques comptables	(7.385.250)	13.785.088	-	-	-	6.399.838	- 6.399.838
Saldo reexpressat	52.843	23.596.993	-	4.530.010	(2.215.866)	25.963.980	- 25.963.980
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2017							
Guany per la revaluació de propietats, planta i equipament	-	-	-	-	-	-	-
Pèrdues per revaluació d'inversions	-	-	-	-	-	-	-
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	(2.215.866)	2.215.866	0	- 0
Resultat negatiu (desestalvi) del període 2017	-	-	-	-	(2.640.904)	(2.640.904)	- (2.640.904)
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període							
Saldo a 31 de desembre de 2017 diferit	52.843	23.596.993	-	2.314.144	(2.640.904)	23.323.076	- 23.323.076
Saldo a 31 de desembre de 2017 anticipat							
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2018							
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equips	-	-	-	-	-	-	-
Pèrdues per revaluació d'inversions	-	-	-	-	-	-	-
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	(2.640.904)	2.640.904	0	- 0
Resultat positiu (estalvi) del període 2018	-	-	-	-	(843.023)	(843.023)	- (843.023)
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període	-	966.810	-	-	-	966.810	- 966.810
Saldo a 31 de desembre de 2018	52.843	24.563.803	-	(326.760)	(843.023)	23.446.863	- 23.446.863

Font: SAAS

(Imports en euros)

El desglossament de l'epígraf del patrimoni net segons el detall dels comptes retuts és el següent:

	Saldo a 31/12/2016	Canvis adaptació NICSP	moviments exercicis	Saldo a 31/12/2017	moviments exercicis	Saldo a 31/12/2018
Capital	7.438.093	(7.385.250)	0	52.843	0	52.843
Reserves		23.596.993		23.596.993	966.810	24.563.803
Resultats d'exercicis anteriors	4.530.010		(2.215.866)	2.314.144	(2.640.904)	(326.760)
Ajustos per canvi valor	9.811.905	(9.811.905)		0		0
Resultat exercici	(2.215.866)		(425.038)	(2.640.904)	1.797.881	(843.023)
Total	19.564.142	6.399.838	(2.640.904)	23.323.077	123.787	23.446.863

Font: SAAS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquests comptes cal formular les incidències que es detallen:

Tractament comptable del resultat de l'exercici

El SAAS rep anualment transferències del Govern amb la finalitat de cobrir els dèficits d'explotació que genera la seva activitat. D'acord amb l'article 17.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2018 "un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, abans de ser aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels seus òrgans competents, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar la dita entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius".

L'aplicació d'aquest precepte, faria que el patrimoni net s'hagi de veure minorat per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar.

Enregistrament d'operacions sense reflex pressupostari

S'han enregistrat directament al patrimoni de l'entitat operacions meritades a l'exercici anterior i rectificacions i baixes d'operacions provinents d'exercicis tancats, segons el detall següent:

Concepte	Import
Subvenció Govern dèficit CASS 2017	1.222.909
Subvenció Govern excés hores d'Helicòpter	204.103
Baixa saldos proveïdors. Factures pendents de rebre	23.525
Baixa factures emeses a la CASS	-279.624
Despeses DPEIS excés hores helicòpter	-204.103
Total	966.810

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

D'acord amb el que regula l'article 14.2 de la LGFP, s'haurien d'haver donat reflex pressupostari a aquelles operacions les quals generaven drets i obligacions al SAAS. Per aquest motiu, l'estat d'ingressos del pressupost estaria infravalorat en 1.427.012 euros, l'estat de despeses en 204.103 euros i el resultat pressupostari estaria infravalorat en 1.222.909 euros.

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	2018
1 (+) Drets pendents de cobrament	6.388.453
(+) del pressupost corrent	5.753.746
(+) de pressupostos tancats	53.034
(+) d'operacions no pressupostàries	582.651
(-) de cobraments dubtós	0
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	(977)
2 (-) Obligacions pendents de pagament	9.351.251
(+) del pressupost corrent	7.756.484
(+) de pressupostos tancats	44.491
(+) d'operacions no pressupostàries	1.550.275
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	0
3 (+) Fons líquids	4.784.502
I Romanent de tresoreria afectat	63.746
II Romanent de tresoreria no afectat	1.757.958
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	1.821.704

Font: SAAS
(Imports en euros)

De la revisió dels saldos que componen el romanent de tresoreria s'han observat les següents incidències:

Romanent de tresoreria afectat

El SAAS ha considerat afectada la quantia de 63.746 euros del seu romanent, corresponent als imports reconduïts a l'exercici següent. Amb tot, i tenint en compte que, d'acord amb la Llei del pressupost per a l'exercici del 2018, un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari, i que les transferències del Govern tenen per finalitat cobrir el dèficit de l'activitat de l'entitat fiscalitzada, el SAAS ha de considerar afectat aquell romanent que té el seu origen en les subvencions rebudes, durant l'exercici i en exercicis anteriors, i que, al tancament de l'exercici 2018 no s'han aplicat al finançament del referit dèficit.

2.5. Contractació pública

De la revisió que s'ha dut a terme relativa a la licitació i execució dels contractes administratius s'ha observat el següent:

Contractes d'arrendament de consultoris mèdics sense procediment concurrent

El SAAS arrenda consultoris mèdics a professionals per a que exerceixin la seva activitat privada en el Centre Hospitalari Andorrà. Atenent la naturalesa de béns de domini públic dels espais arrendats, l'ús privatiu dels mateixos està sotmès a les regles de publicitat i concurrència, de conformitat amb el que disposa l'article 103 del Codi de l'Administració. No consta que els referits principis s'hagin respectat en els contractes examinats. Cal indicar, així mateix, que s'ha donat als referits contractes la naturalesa jurídica de civil quan la naturalesa jurídica dels béns és de domini públic, de conformitat amb l'article 76 del referit Codi de l'Administració.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Polítiques i pràctiques medi ambientals

Les polítiques que duen a terme les administracions públiques poden tenir impacte en el medi ambient el qual, als efectes de l'abast de la fiscalització del Tribunal, pot comportar la necessitat d'introduir en els comptes que es reten, costos, passius o provisions per atendre a les contingències derivades de les seves actuacions o poden comportar la desvalorització de béns i altres actius de l'entitat.

Igualment, en el marc de l'avaluació del compliment de les normes que li són d'aplicació, pertoca al Tribunal conèixer i analitzar les iniciatives per a prevenir, minorar o pal·liar els efectes medi ambientals de les seves activitats.

En aquest sentit, el SAAS, atenent a les competències legalment atribuïdes que gestiona, desenvolupa activitats que poden tenir efectes rellevants sobre el medi ambient.

De la informació analitzada s'ha observat l'existència de compromisos, plans, programes, i recursos destinats a atendre objectius de caire medi ambiental.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió econòmicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018
4. Transferències corrents	14.762.729	14.800.000	12.079.472	12.353.514	11.869.383	11.584.503	12.989.002	15.070.515
5. Ingressos patrimonials	41.332.744	40.038.451	41.337.754	43.098.809	43.730.197	46.088.400	46.452.633	46.699.740
Ingressos corrents	56.095.473	54.838.451	53.417.226	55.452.323	55.599.580	57.672.903	59.441.635	61.770.255
7. Transferències de capital	-	2.092.843	1.790.000	1.458.000	2.665.275	2.153.122	2.069.770	2.384.848
8. Actius financers	40.000	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	40.000	2.092.843	1.790.000	1.458.000	2.665.275	2.153.122	2.069.770	2.384.848
Total ingressos	56.135.473	56.931.294	55.207.226	56.910.323	58.264.855	59.826.025	61.511.405	64.155.103

(*) Pròrroga pressupostària

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS

(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018
1. Despeses de personal	36.996.506	35.738.294	34.870.384	36.112.626	36.288.217	37.790.884	39.462.092	39.533.883
2. Consum de béns corrents i serveis	17.278.788	18.484.726	17.705.026	18.523.867	19.252.363	19.740.019	19.940.543	22.193.372
3. Despeses financeres	10.762	11.215	42.000	40.000	39.000	39.000	39.000	43.000
4. Transferències corrents	1.716.862	604.216	799.816	775.830	20.000	3.000	-	-
Despeses corrents	56.002.918	54.838.451	53.417.226	55.452.323	55.599.580	57.572.903	59.441.635	61.770.255
6. Inversions reals	40.000	2.092.843	1.790.000	1.458.000	2.665.275	2.253.122	2.069.770	2.384.848
Despeses de capital	40.000	2.092.843	1.790.000	1.458.000	2.665.275	2.253.122	2.069.770	2.384.848
Total despeses	56.042.918	56.931.294	55.207.226	56.910.323	58.264.855	59.826.025	61.511.405	64.155.103

(*) Pròrroga pressupostària

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS

(Imports en euros)

Evolució del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS

(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2011 (*)	Liquidat 2012 (*)	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018
4. Transferències corrents	16.330.890	13.133.333	12.079.471	11.884.080	11.744.767	11.584.503	12.966.218	15.277.526
5. Ingressos patrimonials	41.194.583	40.902.713	40.251.199	43.417.414	43.967.359	44.426.989	44.730.032	46.857.948
Ingressos corrents	57.525.473	54.036.046	52.330.670	55.301.494	55.712.126	56.011.492	57.696.250	62.135.474
6. Ingressos d'inversions reals	-	-	-	-	85.000	-	-	-
7. Transferències de capital	1.320.315	974.567	1.288.118	1.813.157	1.966.051	2.414.994	1.813.842	1.806.206
Ingressos de capital	1.320.315	974.567	1.288.118	1.813.157	2.051.051	2.414.994	1.813.842	1.806.206
Total ingressos	58.845.788	55.010.613	53.618.788	57.114.651	57.763.177	58.426.486	59.510.092	63.941.680

(*) Ajustat segons observacions de l'informe

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS

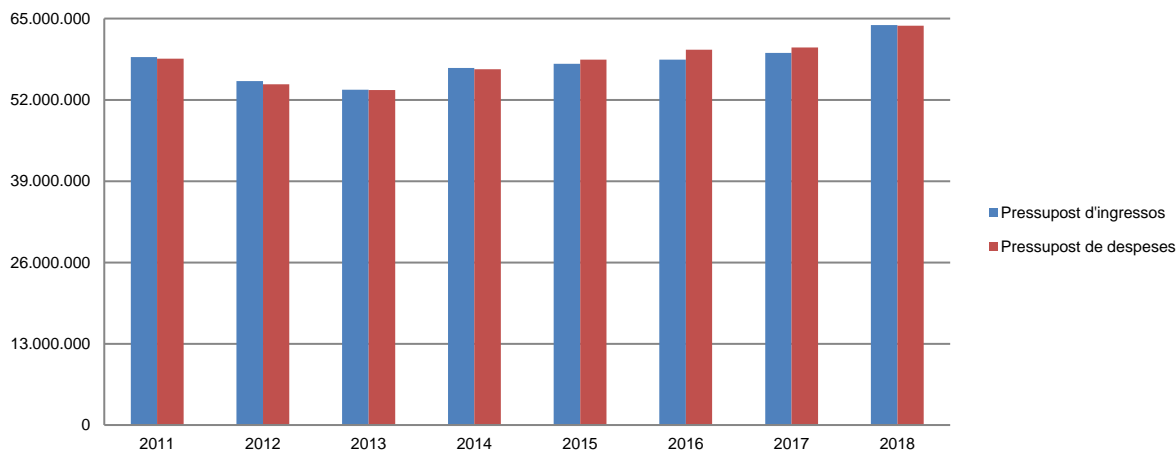
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018
1. Despeses de personal	37.276.289	34.243.050	33.729.756	34.843.441	35.519.960	37.297.482	37.771.990	39.051.142
2. Consum de béns corrents i serveis	18.054.094	18.165.761	17.713.256	19.415.608	20.821.055	20.272.896	20.744.915	22.972.652
3. Despeses financeres	10.548	31.753	34.836	37.545	35.029	37.434	40.248	42.496
4. Transferències corrents	1.554.989	1.015.708	824.033	760.154	-	-	-	-
Despeses corrents	56.895.920	53.456.272	52.301.881	55.056.748	56.376.044	57.607.812	58.557.153	62.066.290
6. Inversions reals	1.700.897	1.037.156	1.288.118	1.816.585	2.045.945	2.414.994	1.813.842	1.806.206
Despeses de capital	1.700.897	1.037.156	1.288.118	1.816.585	2.045.945	2.414.994	1.813.842	1.806.206
Total despeses	58.596.817	54.493.428	53.589.999	56.873.333	58.421.989	60.022.806	60.370.995	63.872.496

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

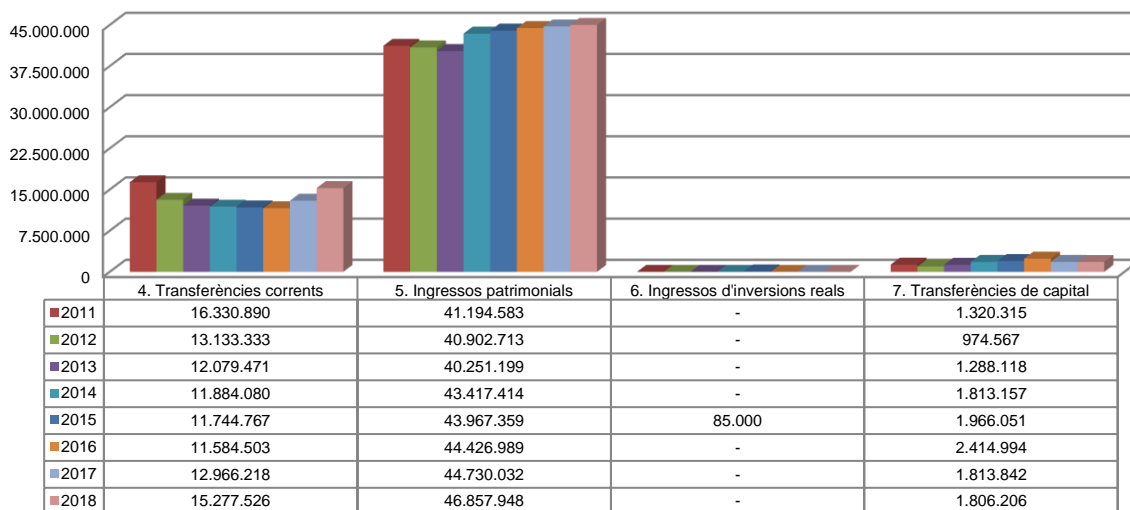
Evolució liquidació del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

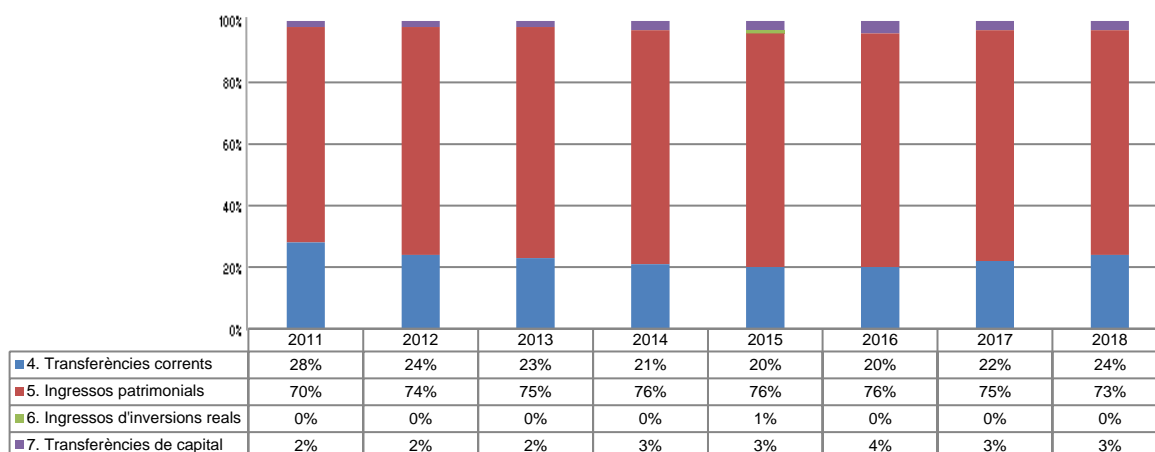
La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos valor absolut

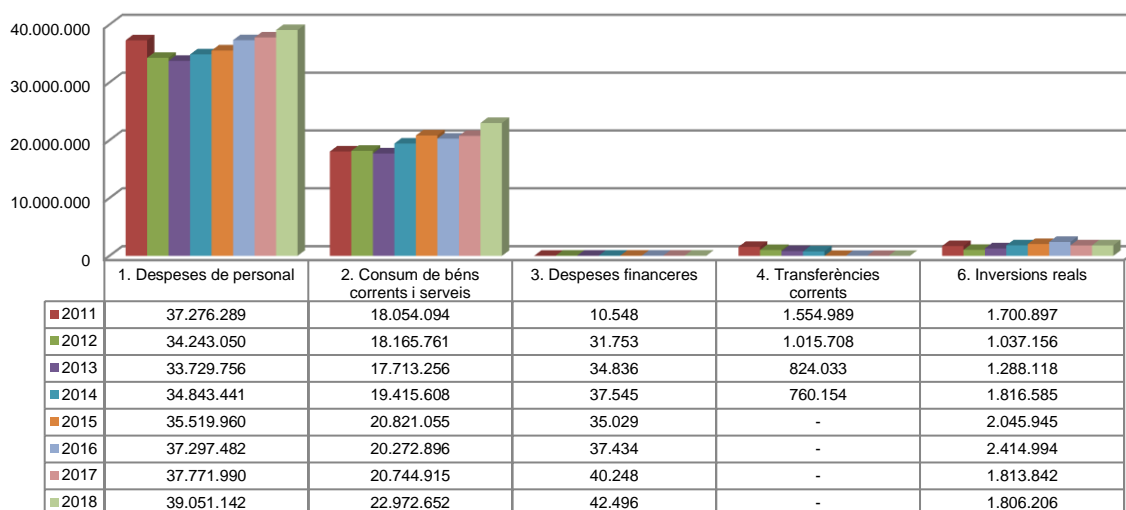
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

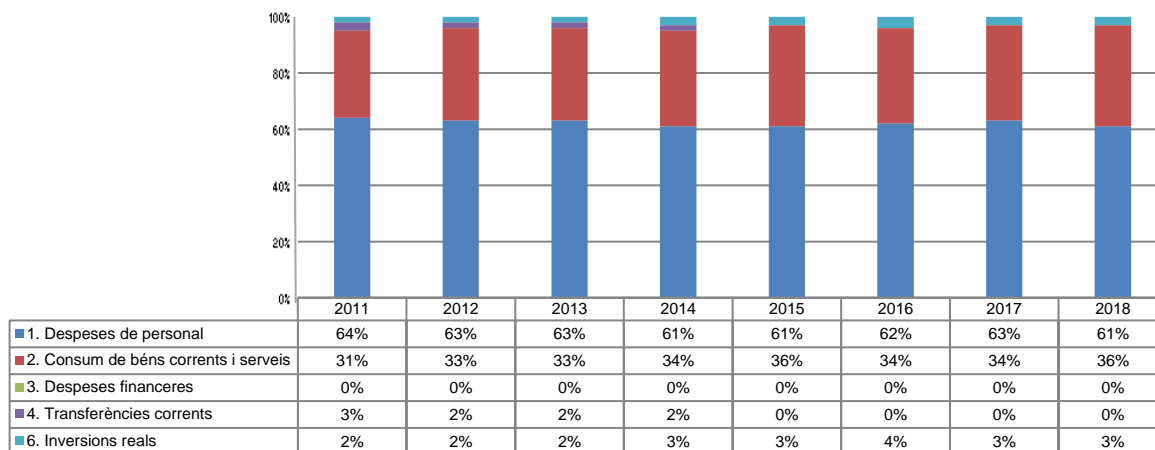
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS

Liquidació pressupost despeses valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

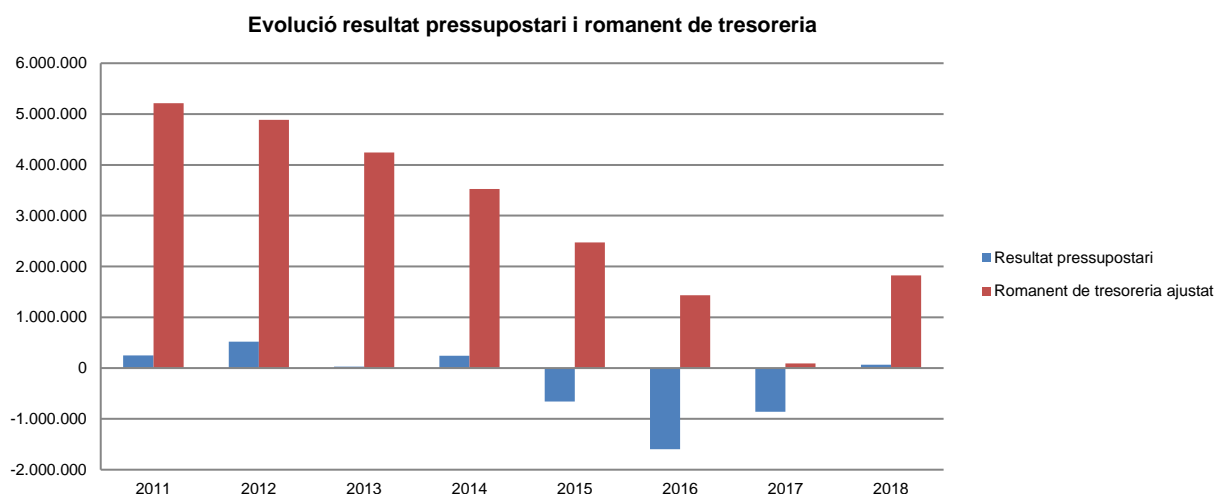
Descripció	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Total ingressos liquidats	58.845.788	55.010.613	53.618.788	57.114.651	57.763.177	58.426.486	59.510.092	63.941.680
Total despeses liquidades	58.596.817	54.493.428	53.589.999	56.873.333	58.421.989	60.022.806	60.370.995	63.872.496
Resultat pressupostari	248.971	517.185	28.789	241.318	-658.812	-1.596.320	-860.903	69.184

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017	RT Ajustat 2018
1. (+) Drets pendents de cobrament	7.283.445	5.951.870	9.713.613	5.313.721	8.953.069	6.948.748	6.177.418	6.388.453
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-7.285.744	-8.198.792	-7.723.376	-6.567.395	-8.263.288	-6.750.950	-9.327.371	-9.351.251
3. (+) Fons líquids	5.214.564	7.130.988	2.255.170	4.776.578	1.783.606	1.236.628	3.239.213	4.784.502
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	5.212.265	4.884.066	4.245.407	3.522.904	2.473.387	1.434.426	89.260	1.821.704
I. Romanent de tresoreria afectat	821.920	1.051.994	1.828.716	1.968.717	228.543	1.383.345	153.726	63.746
II. Romanent de tresoreria no afectat	4.390.345	3.832.072	2.416.691	1.554.187	2.244.844	51.081	-64.466	1.757.958
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	5.212.265	4.884.066	4.245.407	3.522.904	2.473.387	1.434.426	89.260	1.821.704

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris		Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017	Exercici 2018
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	= $\frac{\text{Modificacions del pressupost}}{\text{Previsions inicials}}$	4,5%	4,0%	3,1%	2,3%	3,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	= $\frac{\text{Drets liquidats}}{\text{Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria}}$	98,0%	97,1%	95,0%	94,7%	97,5%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades}}{\text{Previsions definitives de despeses}}$	95,6%	96,4%	97,3%	95,9%	96,6%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 1}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	61,3%	60,8%	62,1%	62,6%	61,1%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 2}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	34,1%	35,6%	33,8%	34,4%	36,0%
% que representen les despeses per transferències corrents	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 4}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 6}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	3,2%	3,5%	4,0%	3,0%	2,8%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	= $\frac{\text{Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	0,4%	-1,2%	-2,8%	-1,5%	0,1%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	= $\frac{\text{Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	0,4%	-1,2%	-2,8%	-1,5%	0,1%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	= $\frac{\text{Drets liquidats totals - Transferències}}{\text{Drets liquidats totals}}$	76,0%	76,3%	76,0%	75,2%	73,3%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	= $\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Drets liquidats totals}}$	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ratis de liquiditat		Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017 (*)	Exercici 2018 (*)
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	= $\frac{\text{Actiu corrent - Passiu corrent}}{\text{Actiu corrent}}$	5.256.454	4.219.625	2.864.059	1.702.753	3.254.243
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	= $\frac{\text{Passiu corrent}}{\text{Efectiu i altres actius líquids equivalents}}$	180,0%	151,2%	141,0%	118,4%	134,0%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	= $\frac{\text{Passiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	72,7%	21,7%	17,7%	34,9%	50,0%

(*) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- Contràriament al que regula l'article 14.2 de la LGFP, no s'ha donat reflex pressupostari a drets per import de 1.427.012 euros i obligacions per import de 204.103 euros, pel que el resultat pressupostari estaria infravalorat en 1.222.909 euros. (nota 2.3.9)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- S'han detectat modificacions pressupostàries tramitades en dates properes al tancament de l'exercici, per import de 2.166.754 euros les quals han tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses que no disposaven de consignació pressupostària adequada i suficient, contravenint el principi d'especialitat regulat a l'article 15 de la LGFP. (nota 2.1.2)
- S'han tramitat transferències de crèdit que afecten el capítol VI, inversions reals, per valor de 210.269 euros les quals, atenent el que disposa l'article 26.1 de la LGFP s'han de tramitar com crèdits extraordinaris o suplementes de crèdit. (nota 2.1.2)
- D'acord amb les successives lleis del pressupost, el SAAS, com a beneficiari de transferències nominatives del Govern, té l'obligació de reintegrar els sobrants d'aquestes subvencions que no s'han destinat a la finalitat que les han motivades. En aplicació d'aquest precepte, els resultats d'exercicis anteriors s'haurien de minorar per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar, a la vegada que aquest import no s'hauria de considerar a l'objecte de determinar el romanent de tresoreria no afectat de l'ens. (notes 2.3.9 i 2.4)

Relatives a la contractació pública

- S'han arrendat consultoris mèdics a professionals per a que exerceixin la seva activitat privada en el Centre Hospitalari Andorrà sense que s'hagin sotmès a les regles de publicitat i concurrència, de conformitat amb el que disposa l'article 103 del Codi de l'Administració. Als referits contractes se'ls ha donat naturalesa jurídica civil quan afecten a béns de domini públic. (nota 2.5)

Altres observacions

- Els empleats fixes del SAAS es beneficien de remuneracions en espècie i altres retribucions per un import de 232.782 euros, de les quals es desconeix

l'empara normativa que les faculta i/o els acords dels òrgans de govern que les habiliten. (nota 2.2.3)

- S'ha detectat que s'apliquen conceptes retributius i complements els quals no es troben regulats al Reglament de personal del SAAS, com: complement vinculat als ingressos d'activitat assistencial, primes d'exclusivitat i complement *Ad Personam*. Per aquests conceptes salarials d'un import total de 274.460 euros, s'estarien produint pagaments indeguts susceptibles de generar responsabilitats d'acord amb el que disposa l'article 57 de la LGFP produint els efectes que es regulen en l'article 58 i següents de la Llei esmentada. (nota 2.2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Servei Andorra d'Atenció Sanitària a 31 de desembre de 2018, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i a les NICSP, i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el SAAS ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2018.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Servei Andorrà d'Atenció Sanitària el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

Sr. Francesc d'Assís PONS TOMÀS
President
TRIBUNAL DE COMPTES
C. de la Vall, núm. 9-13
AD500 Andorra la Vella

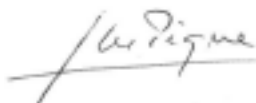
ASSUMPTE: Al·legacions treballs de fiscalització – tancament 2018

Distingit Sr. PONS,

D'acord amb allò que preveu els articles 3 i 10, de la Llei del Tribunal de Comptes, del dia 13 d'abril del 2000, em plau fer-vos a mans l'escrit d'al·legacions sobre d'informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2018, del Servei Andorrà d'Atenció Sanitària.

Atentament,

Josép M. PIQUÉ BADIA
Director general

Escaldes-Engordany, 23 de març del 2020

AL·LEGACIONS DEL SERVEI ANDORRÀ D'ATENCIÓ
SANITÀRIA A L'INFORME PROVISIONAL DEL TRIBUNAL DE
COMPTES
Exercici 2018

S/MS
SERVEI ANDORRÀ
D'ATENCIÓ SANITÀRIA

DATA: 6 de març de 2020

1. En relació al punt 2.1.2. Modificacions pressupostàries es formulen les seqüents al·legacions:

a).- Es diu *“Modificacions de crèdit tramitades en dates properes al tancament de l'exercici.*

S'han tramitat i enregistrat transferències de crèdit per import de 2.166.754 euros en dates properes al tancament de l'exercici, la tramitació de les quals ha tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre'ls, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'article 15 de la LGFP”.

Prenem en consideració aquesta menció per tal de considerar-la en les millores dels procediments, incloent les evolucions previstes i a data d'avui ja implementades de l'actual programari de control i planificació econòmic-financer (ERP), que han de permetre millorar la gestió econòmica de l'entitat i, en conseqüència, donar ple compliment als requeriments legals.

b).- Es diu *“Transferències de crèdit tramitades incorrectament.*

S'han tramitat transferències de crèdit que afecten el capital VI, inversions reals, per valor de 210.269 euros les quals, atenent el que disposa l'article 26.1 de la LGFP s'han de tramitar com crèdits extraordinaris o suplementos de crèdit”.

En base a l'article 3 apartat 5 de la Llei 1/2018 del pressupost per a l'exercici 2018, que diu:

“El Govern pot, a proposta del ministre que correspongui, autoritzar transferències de crèdit dins d'un mateix programa per a les despeses de capital i d'actius financers”.

I tenint en compte que el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS) només té un únic programa, considerem que les transferències de crèdit realitzades en el capítol VI estan tramitades correctament.

c).- Es diu *“Comptabilització de les modificacions pressupostàries dels ingressos.*

Contràriament al disposat en la LGFP, el SAAS no enregistra en el pressupost les operacions que afecten a l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries quan aquestes s'han finançat amb romanent de tresoreria. Aquest finançament hauria de figurar a les previsions definitives de l'estat d'ingressos del pressupost, dins del capítol VII actius financers, per import de 508.727 euros”.

Prenem en consideració la seva menció.

2. En relació al punt 2.2.3, Despeses de personal es formulen les següents al·legacions:

Amb caràcter general i previ, cal establir que les persones que perceben un salari pel seu treball al SAAS estan sotmeses al Codi de relacions laborals.

Aquesta norma, amb rang de llei, té un rang jeràrquic superior a qualsevol reglament, i més encara a un "Reglament de Personal del SAAS" aprovat pel Consell Directiu d'aquesta parapública.

Aquest reglament que, en realitat i malgrat la seva denominació, no és en puritat una norma de caràcter reglamentari, puix la potestat reglamentària està reservada a Govern per mandat constitucional, no estableix una norma administrativa o estatutària que es pugui incardinar fora del dret laboral.

El Reglament de Personal del SAAS és una norma laboral, de dret privat (a la forma que es donen aquests "Reglaments" en moltes grans empreses privades) que obté la seva aplicació i efecte en tant que és acceptada pels treballadors o els seus representants.

Certament també és una eina que ha de dotar de coherència en l'actuació de la parapública en la seva relació amb els seus treballadors, i que en la mesura del què sigui possible ha de tenir vocació de regular totes les relacions amb els seus treballadors.

Ara bé, per una banda, donada la jerarquia normativa, està clar que el Reglament de Personal del SAAS no podrà anar en contra de la regulació que estableix el Codi de relacions laborals. I per tant, si a l'empenta d'aquest Codi de relacions laborals s'han consolidat drets adquirits per als treballadors, aquests s'hauran de respectar per sobre del què disposi el Reglament de Personal.

I, d'altra banda, el Consell Directiu del SAAS té potestat per aprovar situacions que deroguin aquell Reglament de Personal aprovat per ell mateix.

Es pot interpretar de les consideracions del Tribunal de Comptes que es podria tenir la concepció equivocada de que el Reglament de Personal del SAAS podria tenir un caràcter de reglament administratiu, o de regulació estatutària del treball. Aquesta concepció no seria correcta, perquè com s'ha dit, constitucionalment només poden tenir rang reglamentari aquells reglaments aprovats pel Govern, i per altra part, una norma estatutària que reguli el treball (a la forma per exemple dels cossos especials) hauria de tenir rang de llei (en funció de la reserva de llei que per a la matèria, regulació del treball, estableix la Constitució en el seu article 39.3).

Per la qual cosa, com s'ha dit, aquell Reglament de Personal del SAAS només pot ser considerat com de dret privat - a la forma que les empreses, àdhuc del sector privat, també tenen "Reglaments" per regular de forma genèrica la seves relacions amb els seus treballadors, que

tanmateix els han d'acceptar explícitament ja sigui individualment, ja sigui per mitjà de la negociació col·lectiva – i, per tant, s'ha d'emmarcar dins del sistema de jerarquia de normes de dret privat, i ser respectuós amb aquesta jerarquia.

Mencionar que actualment s'està en curs d'un procés de negociació col·lectiva que ha de concloure amb un nou reglament i/o conveni col·lectiu que regularà totes les retribucions dels treballadors, en seguiment de la recentment aprovada nova legislació laboral.

a).- Es diu **"Retribucions en espècie"**

El SAAS paga el 50% i el 100%, en el supòsit d'estar de guàrdia, de les despeses de restauració dels empleats que ho desitgin a la cafeteria del centre. El total satisfet per aquest concepte ha estat de 232.782 euros per a l'exercici 2018. Dites retribucions no estan recollides en el reglament de personal ni aprovades pel Consell Directiu."

Aquestes retribucions en espècie es porten a terme des de fa dècades, per la qual cosa formen part ja de les relacions laborals establertes entre treballadors i empresa, per acord exprés entre ambdues parts.

Dit d'altra forma, no es poden suprimir de forma unilateral pel Consell Directiu del SAAS (empresa), ni per suposat per cap altre òrgan del SAAS de rang inferior, ja que una norma de rang jeràrquic superior al propi Reglament de Personal del SAAS (el Codi de relacions laborals) no permet tal supressió.

Per aquest motiu, tampoc a l'any 2018 no es van poder suprimir. I per contra, el Consell Directiu, aprova regularment transferències de crèdit per donar lloc al pagament d'aquests conceptes, la qual cosa, si més no, conforma un acord tàcit de pagament per part del Consell Directiu (com no podia ser d'altra forma, atès el què s'ha exposat anteriorment).

Tanmateix, és cert que és desitjable una modificació del Reglament de Personal del SAAS per normalitzar aquesta situació – que com diem es deriva de l'aplicació de la normativa de rang superior – amb aquest reglament.

b).- Es diu **"Conceptes i complements retributius no regulats al Reglament de personal del SAAS."**

S'ha detectat que el SAAS aplica conceptes retributius i complements, fins i tot a persones de nova incorporació, els quals no es troben regulats al Reglament de Personal del SAAS. En concret s'han observat els següents:

Complement vinculat als ingressos d'activitat assistencial. Diferents persones que duen a terme activitat assistencial al SAAS perceben complements salarials consistents en una retribució percentual en funció dels ingressos que genera la seva activitat, la qual es situa en un interval del 20% al 100% sobre la facturació.

Es tracta també de situacions històriques determinades per contracte entre el SAAS i alguns treballadors, amb la qual cosa hi ha un dret adquirit que no es pot suprimir unilateralment pel SAAS (llevat de que es produïxin diversos acomiadaments que donarien lloc a quantioses indemnitzacions, i que serien perjudicials pel servei públic en desproveir places claus en la plantilla orgànica), sense acord del treballador.

Dit això, s'està negociant amb els treballadors la supressió d'aquest complement, de mutu acord, i en diversos casos ja s'ha aconseguit aquesta supressió del complement per activitat assistencial.

Prima d'exclusivitat, la qual perceben directius i persones amb càrrec de responsabilitat que impedeix treballar a una altra empresa o autònomament.

Actualment aquesta prima només es dona en 3 casos. En un cas és una situació anterior al 2018 per la qual cosa és d'aplicació tot el que s'ha dit anteriorment en relació als drets adquirits a la llum de la llei laboral, de rang superior al Reglament de Personal.

En els altres dos casos, s'ha aprovat pel propi Consell Directiu, amb motiu de l'especificitat i dedicació que correspon als llocs de treball.

Complement Ad Persona, satisfet a persones per, entre d'altres, mantenir el nivell salarial una vegada ha cessat en la responsabilitat per la que havia estat nomenat.

Hi ha diversos casos, tots ells anteriors a l'any 1989, i als que els hi són aplicables les mateixes consideracions que anteriorment s'han exposat sobre el respecte als drets adquirits. D'altra banda, és erroni que aquests complements hagin servit per compensar la pèrdua salarial que suposaria el cessament en una responsabilitat. En realitat van servir a l'època per equiparar salaris de treballadors de diverses procedències i que ocupaven una mateixa categoria salarial.

Per aquests conceptes salarials s'estarien produint pagaments indeguts susceptibles de generar responsabilitats d'acord amb el que disposa l'article 57 de la LGFP produint els efectes que es regulen en l'article 58 i següents de la Llei esmentada.

No són pagaments indeguts.

Per contra, tots aquells pagaments que es realitzen en base als drets adquirits que s'han esmentat, són pagaments deguts a l'empara d'una llei laboral que és superior al Reglament de Personal, o fins i tot a les pròpies decisions que pogués prendre de forma unilateral el Consell Directiu (sense el consentiment dels treballadors afectats).

Qualsevol altra decisió que no fos el seu pagament (degut) comportaria o bé la seva restitució per mitjà de previsible resolucions judicials contra el SAAS que l'obligarien a aquest pagament (havent d'afrontar les costes processals de les reclamacions), o bé el pagament d'indemnitzacions per múltiples acomiadaments improcedents (consideració que podria tenir el que de forma unilateral l'empresa deixés de pagar aquestes quantitats).

Entenem que seria justament aquesta actuació unilateral, sense empara legal, la que podria generar responsabilitat. No pas actuar amb respecte als drets adquirits d'acord amb la legalitat laboral.

Cal indicar que, malgrat aquests complements puguin no ser contraris a la normativa que regula les relacions laborals, en el cas del SAAS, atenent a la seva naturalesa d'entitat del sector públic i en atenció al principi de legalitat, s'ha de regir per la regulació específica que, en aquest cas és el Reglament de Personal".

Com dèiem més amunt no podem compartir aquesta consideració, ja que entenem que l'adequada anàlisi jurídica porta a la conclusió que és contrària al principi de jerarquia de les normes que cal tenir en compte. En realitat, entenem que el plantejament que es manté en aquest postulat capgirar la jerarquia d'aquestes normes.

La naturalesa d'entitat del sector públic s'ha d'analitzar sota la legalitat que configura aquesta naturalesa, la qual canvia cas per cas.

En el cas del SAAS és una entitat parapública regulada per la seva pròpia Llei de creació. I aquesta llei, en el seu article 11.2 fa una referència explícita a que el personal del SAAS es regirà per la llei laboral. No per cap llei administrativa o estatutària.

En aquest sentit – ja s'ha explicat, però ho intentem explicar d'altra forma ara – el Reglament de Personal del SAAS no es pot considerar com una norma estatutària i administrativa pròpia del personal del SAAS. Ni, per conseqüent, tampoc no es pot considerar que per aquesta característica de norma estatutària – que no té – es pugui considerar per sobre de la llei laboral comuna.

Per contra, el Reglament de personal del SAAS és una norma de caràcter privat, aprovada per la pròpia empresa en el marc del règim laboral privat al què es refereix la Llei de creació del SAAS. Norma que, per tenir aquest caràcter privat, no pot fer més que sotmetre's a la jerarquia superior del Codi de relacions laborals, i interpretar-se i executar-se de forma harmònica amb aquest Codi.

És cert que la Llei de la funció pública, en la seva disposició transitòria desena disposava "Abans del 31 de desembre del 2002, s'haurà d'aprovar la normativa relativa al personal, que sigui necessària en un funcionament correcte dels organismes autònoms i les entitats parapúbliques". Ara bé aquesta disposició no és més que un desiderat que no es va arribar a complir, i que corresponia al propi legislador donar-li compliment per una altra llei (o, si més no, al Govern per via reglamentària, si bé en aquest supòsit no es podria haver apartat mai de forma substancial del sistema de drets i obligacions establert per la llei laboral comuna).

Dit d'altra forma, aquesta disposició transitòria de la llei de la funció pública no comporta derogació de tot el què s'ha mantingut fins ara, ni suposa una mutació del caràcter de relació laboral que *ex lege* es conforma per al personal del SAAS en la llei específica de creació del SAAS.

En conclusió, la interpretació de tot el corpus legislatiu que afecta a aquesta qüestió ha de comportar la conclusió de que el Reglament de Personal del SAAS no té prioritat per sobre de la llei laboral, ni es pot imposar a aquesta, ni pot servir per menystenir-la.

c).- Es diu **"Enregistrament comptable de les fases de la despesa"**

Les nomines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici el SAAS té compromeses les despeses de personal per aquelles persones que presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte.

Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa".

La Llei de pressupost 2018 en el seu art. 16.5 recull que les despeses de personal es poden registrar en un sol acte ACLOP:

"Article 16. Excepcions al tràmit de fiscalització

(...)

5. Les despeses del capítol 1, "Despeses de personal", en concepte de retribucions del personal previstes en el pressupost inicial, les quals es comptabilitzen en el moment del pagament, en un sol acte que agrupa les diverses fases d'execució pressupostària anomenat ACLOP (autorització, compromís, liquidació, ordenament del pagament i pagament efectiu), i estan sotmeses a les comprovacions de control oportunes prèvies als pagaments."

Atenent al criteri exposat, considerem que el registre pressupostari de les despeses de personal en un sol acte és correcte.

d).- Es diu **"Definició dels criteris per a l'assignació dels Complementes de Responsabilitat Afegida**

El SAAS assigna a determinats llocs de treball el complement anomenat de responsabilitat afegida el qual es percep mentre persisteixen les causes que el motiven.

El Consell Directiu va aprovar durant l'exercici 2017 3 nivells de funcions o responsabilitat assignada que s'aplica a cada col·lectiu assistencial i no assistencial que es defineix com Referent, Coordinador/a o Responsable.

D'acord amb la proposta aprovada, l'assignació d'aquest complement és en funció dels criteris de responsabilitat i funcions, formació, experiència professional, entorn de treball, nivell de responsabilitat, presa de decisions i valor afegit.

La proposta aprovada pel Consell Directiu no defineix els criteris anteriors i no estableix una connexió entre aquests i els nivells que determinen els Complementes de Responsabilitat Afegida als que ens hem referit.

Es recomana que, per garantir que els complements que s'assignen ho són de forma objectiva, es defineixin els criteris indicats i s'estableixi quins d'aquests són necessaris per a l'assoliment d'un determinat nivell de complement

Mencionar que actualment s'està en curs d'un procés de negociació col·lectiva que ha de concloure amb un nou reglament i/o conveni col·lectiu que regularà totes les retribucions dels treballadors, en seguiment de la recentment aprovada nova legislació laboral.

3. En relació al punt 2.3 Estats financers es formulen les següents al·legacions:

a).- Es diu "Mitjans de pagament"

Durant els treballs de fiscalització s'ha constatat que l'entitat efectua pagaments, per a cert tipus de despeses, mitjançant disposicions d'efectiu d'e caixa i modalitats de pagaments no expressament contemplades dins la normativa aplicable (targetes de crèdit, pagament digital per mitjà de xarxes de comunicació...), aplicant procediments de regularització a posteriori que no s'ajusten estrictament a la seqüència prevista per la LGFP. Es recomana l'adopció d'un procediment per la utilització d'aquests sistemes de pagament que s'ajusti a les previsions d'aquesta Llei."

Respecte als pagaments en efectiu aquests es limiten a casuístiques excepcionals on aquest es l'únic mitjà que posa a disposició el creditor com, per exemple, la gestió de permisos de treball, ITV de vehicles i d'altres.

Respecte a les modalitats de pagaments no expressament contemplades dins la normativa aplicable (targetes de crèdit, pagament digital per mitjà de xarxes de comunicació...), és important prendre en consideració que certament la llei de 1996 no podia preveure determinats mitjans de pagament que es desenvoluparien posteriorment en el marc de la societat de la informació i arrel del desenvolupament dels sistemes informàtics produïts arreu del món. Però, justament per això, el que és important en ordre a la interpretació d'una llei - que fa temps que s'ha aprovat - segons la doctrina jurídica - no és tant el que va voler regular el legislador en el moment d'aprovar la llei, sinó l'adaptació d'aquella llei a la nova realitat ("voluntas legis" versus "voluntas legislatoris").

Considerant l'anterior, entenem que aquestes casuístiques particulars estan adequadament justificades i a més, atenent al principi d'importància relativa respecte el global agregat de pagaments que realitza l'entitat, no suposen cap incompliment material al del que preveu la LGFP.

b).- Es diu "Partides conciliatòries antigues"

Les conciliacions bancàries estan integrades per un nombre elevat d'operacions d'imports rellevants i d'antiguitats que poden arribar als 5 anys . Es recomana que l'entitat procedeixi a investigar l'origen de les partides conciliatòries i les regularitzi d'acord amb la seva naturalesa."

Aquests imports es corresponen a xecs entregats a proveïdors, pacients i metges. Donat que segons la Llei Bancària d'Andorra els xecs no tenen caducitat, per fer aquestes regularitzacions hem d'acordar prèviament amb el creditor el retorn del document, fet que enredereix aquest fet. Si bé al 2020 ja s'han aconseguit reduir aquestes partides.

c) Es diu *“Tractament comptable dels resultats de l'exercici*

El SAAS rep anualment transferències del Govern amb la finalitat de cobrir els dèficits d'exploració que genera la seva activitat. D'acord amb l'article 17.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2018:

“ ... .un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de reprendre al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar la dita entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb ja transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius”.

L'aplicació d'aquest precepte, faria que el Patrimoni net s'hagi de veure minorat per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar.”

D'una banda, cal remarcar que les transferències de l'Administració general en favor del SAAS es pressuposten anualment per cobrir el dèficit pressupostari, és a dir l'import corresponent a l'excés entre els ingressos pressupostats i les despeses pressupostades. Les transferències corrents es destinen a cobrir l'excés de despeses sobre els ingressos corrents, i les transferències de capital es destinen a cobrir les inversions de l'entitat, prèvia presentació de les factures corresponents.

En qualsevol cas, les Lleis dels pressupostos anuals preveuen el següent:

“Un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès en la seva totalitat la despesa pressupostada, el Govern pot o bé sol·licitar a aquests organismes que retornin els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari, o bé tenir en compte aquest romanent pressupostari per atorgar la subvenció de l'exercici següent mitjançant la reducció de la subvenció atorgada per l'import corresponent a aquest romanent pressupostari, o bé autoritzar l'entitat beneficiària a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant

l'exercici, sempre que l'entitat acreditï al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius."

Considerant l'anterior, considerem formalitzar aquest acord amb Govern.

d) Es diu "Enregistrament d'operacions sense reflex pressupostari"

... D'acord amb el que regula l'article 14.2 de la LGFP, s'haurien d'haver donat reflex pressupostari a aquelles operacions les quals generaven drets i obligacions al SAAS. Per aquest motiu, l'estat d'ingressos del pressupost estaria infravalorat en 1.427.012 euros, l'estat de despeses en 204.103 euros i el resultat pressupostari estaria infravalorat en 1.222.909 euros.

Segons estableix l'article 14.2 de la LGFP, "L'exercici pressupostari coincideix amb l'any natural i li són imputats:

A) A l'estat d'ingressos:

- a) Els drets liquidats durant el mateix, qualsevol que sigui el període del que deriven.*
- b) Els drets cobrats fins al 31 de gener següent, encara que s'hagin liquidat en exercicis anteriors.*

B) A l'estat de despeses:

- a) Les obligacions liquidades durant aquell exercici mateix, encara que procedixin de despeses autoritzades en exercicis anteriors.*
- b) Les obligacions pagades fins al 31 de gener següent, sempre que corresponguin a despeses liquidades abans d'acabar l'exercici pressupostari..."*

El detall d'ingressos d'1.427.012 euros és el següent:

- 204.103 que es corresponen a ingressos liquidats al 2018 i cobrats al 2019, i
- 1.222.909 que es corresponen a ingressos liquidat al 2017 i cobrats al gener del 2018, tal com detalla l'informe d'intervenció General IM171227-26 del 27 de desembre del 2017.

El detall de despeses de 204.103 euros és el següent:

- 204.103 que es corresponen a despeses liquidats al 2018 i pagades al 2019.

Considerant l'exposat entenem que l'estat d'ingressos del pressupost estaria infravalorat en 204.103 euros i l'estat de despeses en 204.103, però el resultat pressupostari del 2018 seria correcte, perquè l'ingrés pressupostari del 1.222.909 s'hauria d'haver tingut en compte en el pressupost del 2017 i al no treballar amb pressupostos oberts no es va poder subsanar aquest error en el pressupost del 2017.

4. En relació al punt 2.4 Estat de romanent de Tresoreria es formulen les següents al·legacions:

a).- Es diu "Romanent de tresoreria"

El SAAS ha considerat afectada la quantia de 63.746 euros del seu romanent, corresponent als imports reconduïts a l'exercici següent. Amb tot, i tenint en compte que, d'acord amb la Llei del pressupost per a l'exercici del 2018, un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari, i que les transferències del Govern tenen per finalitat cobrir el dèficit de l'activitat de l'entitat fiscalitzada, el SAAS ha de considerar afectat aquell romanent que té el seu origen en les subvencions rebudes, durant l'exercici i en exercicis anteriors, i què, al tancament de l'exercici 2018 no s'han aplicat al finançament del referit dèficit".

En la mateixa definició del Tribunal de Comptes que reprenem en l'enunciat anterior s'especifica que un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari.

Precisament l'execució pressupostària consta de les diferents fases pressupostàries previstes en la LGFP. En el tancament de l'exercici pressupostari s'anul·len les autoritzacions pendents de comprometre però els compromisos pendents de liquidar formen part dels compromisos adquirits de forma ferma per l'entitat en front de tercers, amb càrrec al pressupost de l'exercici en curs.

Aquests compromisos, que es reconduïxen a l'exercici següent per poder-los liquidar, d'acord amb l'article 15.4 apartat B) de la LGFP, s'han formalitzat amb càrrec al pressupost de l'exercici corrent, i per tant l'origen del finançament prové dels ingressos de l'exercici en què s'han compromès. Per aquest motiu, aquests ingressos de l'exercici (corresponents al romanent en l'exercici posterior) estan afectats per finançar aquests crèdits reconduïts. Altrament, un cop els crèdits reconduïts s'incorporarien en el pressupost de l'exercici següent, augmentant el pressupost final del pressupost de despeses, no tindrien la contrapartida per finançar-los en el pressupost d'ingressos i el pressupost final no estaria equilibrat, el que seria contrari al que determina l'article 21.2 de la LGFP.

5. En relació al punt 2.5, Contractació pública es formulen les següents al·legacions:

a).- Es diu "*Contractes d'arrendament de consultoris mèdics sense procediment concurrent*

El SAAS arrenda consultoris mèdics a professionals perquè exerceixin la seva activitat privada en el Centre Hospitalari Andorrà. Atenent la naturalesa de béns de domini públic dels espais arrendats, l'ús privatiu dels mateixos està sotmès a les regles de publicitat i concurrència, de conformitat amb el que disposa l'article 103 del Codi de l'Administració. No consta que els referits principis s'hagin respectat en els contractes examinats. Cal indicar, així mateix, que s'ha donat als referits contractes la naturalesa jurídica de civil quan la naturalesa jurídica dels béns és de domini públic, de conformitat amb l'article 76 del referit Codi de l'Administració.."

L'article 10 de la Llei de creació del SAAS disposa que:

"Seran adscrits al Servei Andorrà d'Atenció Sanitària els mitjans personals i materials necessaris per a l'execució d'aquesta Llei."

I l'article 12 de la mateixa llei:

"D'acord amb la normativa vigent, el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària farà ús dels béns i drets posats a la seva disposició pel Govern i per la Caixa Andorrana de Seguretat Social, amb relació a l'assistència sanitària, en les condicions que es determinin en cada cas."

Al primer Reglament general de constitució, estructura i funcionament del Centre Hospitalari Andorrà (CHA), i en concret al seu article 2 es deia:

"Per al desenvolupament de les seves funcions, el Centre Hospitalari Andorrà utilitzarà el patrimoni constituït pels béns i drets de la Clínica Verge de Meritxell i de la Clínica Santa Coloma..."

Per tant, la llei obria la porta a diferents tipus de règim patrimonial de la dotació del SAAS, els quals havien de ser concretats en cada cas, ja sigui per Govern, ja sigui per la CASS. Per altra banda, en afectar Govern, per mitjà de reglament, la Clínica Verge de Meritxell al servei públic CHA, no especificava en quin règim es tenia que explotar aquesta.

Cal dir que aquests textos són anteriors a l'entrada en vigor del primer Codi de l'Administració, i que per conseqüent no ens podem referir a cap text legal d'aplicació subsidiària per esbrinar en quin règim es tenien que explotar aquells béns.

Tanmateix, la part de consultes privades de la Clínica Verge de Meritxell, des de la publicació d'aquells textos legals i reglamentaris ha estat explotada sota el règim civil, i en concret per contractes d'arrendaments amb metges que al mateix temps actuaven en el servei públic en règim liberal.

A l'any 1989 es publica el primer Codi de l'Administració, en el qual s'estableix un doble tractament dels béns titularitat de l'Administració: per una part els béns públics, i per altra part els béns privats.

A l'article 76 del Codi es diu que són béns de domini públic els que estant afectats a "ús públic" o a un "servei públic". En aquest sentit, la gran majoria de l'espai que compon la Clínica Verge de Meritxell ha estat afectada a aquest servei públic, i per tant la major part d'aquella Clínica s'ha de considerar que està afectada al règim de domini públic.

Ara bé, no és així pels espais destinats a consultes privades que es troben dins d'aquella Clínica, i que des de la creació del SAAS i del CHA, i també des de la publicació del Codi de l'Administració, estan sent explotats en règim privatiu per mitjà d'aquells contractes d'arrendament civils.

Arribats a aquest punt cal portar també a col·lació el que disposa l'article 78 del Codi de l'Administració:

"Els béns de domini públic perdran aquesta qualitat i seran integrats en el patrimoni privat de les persones públiques de que es tracti:

a) (...)

b) *Per raó de llur no utilització durant vint anys per a un ús o servei públic, ..."*

De forma que, és discutible el que assevera aquest Tribunal de Comptes sobre que aquells espais destinats a consultes privades siguin de domini públic, i considerem que més aviat s'hauria de concloure allò contrari a la vista dels textos exposats:

1.- Perquè a l'inici aquells espais no es van afectar a aquest domini públic, i era possible legalment la seva explotació sota un altre règim (el privatiu);

2.- Perquè encara que a l'origen haguessin tingut aquesta consideració de domini públic, pel transcurs de més de 20 anys de no afectació al domini públic haurien perdut aquell règim.

Seguint amb aquest argumentari, caldria concloure, doncs, que aquelles consultes no són béns de domini públic (tot i la seva titularitat pública), i que en coherència amb el que ha succeït durant els darrers 30 anys, poden seguir sent explotats com a béns patrimonials, per mitjà de contractes civils d'arrendament.

Dit això, a ningú no se li pot escapar que la millor forma de gestionar el patrimoni públic, sigui de domini públic o privatiu, comporta el respecte al principi de concurrència, publicitat, igualtat i transparència. I que en aquest sentit, és cert que en el futur serà convenient que l'adjudicació de l'ús d'aquests espais segueixi aquests principis.

De fet, a aquests efectes, i sense necessitat de considerar aquests espais com de domini públic, seria suficient aplicar l'article 4.2 de la Llei de contractació pública. O el que és el mateix, aplicar la doctrina dels actes separats: per una part el procés d'adjudicació del bé privatiu segueix les normes dels béns de domini públic – concurrència i publicitat –, però, després dels actes preparatoris de l'adjudicació, es pot adjudicar el bé mitjançant un contracte de naturalesa civil, com ho és el d'arrendament.

El cert és que els contractes d'arrendament d'aquests espais són més òptims per a la gestió dels interessos públics, ja que l'alternativa per a la seva cessió, en congruència amb la seva eventual consideració com a béns de domini públic, és un règim de concessió administrativa – que té vocació de durada molt llarga, i que comporta una dificultat molt major en la gestió de la possessió i de la pròpia titularitat – que preveu l'article 104 del Codi de l'Administració.

En efecte, la finalitat d'aquests contractes d'arrendament és provocar la interrelació entre el servei públic i alguns metges especialistes que actuen en aquest en règim "per compte propi", i que al mateix temps desenvolupen una consulta privada. La proximitat en l'espai dels dos àmbits d'exercici professional és idònia per a algunes especialitats i en determinades circumstàncies.

El tractament a partir del règim de domini públic, com s'ha dit, no és l'ídoni – ni exigible legalment – per a aquestes situacions, ja que provocaria unes relacions jurídiques molt més complexes de gestionar, i que per a l'àmbit en el què ens trobem, i per a les finalitats que es busquen, esdevindrien absurdes i perdrien tot sentit.

Per això, i per conjuminar tots els interessos en joc, posem a la consideració d'aquest Tribunal de Comptes que reconsideri la seva posició, amb la següent solució:

- 1.- Consideració d'aquests espais com a espais de titularitat pública en règim privatiu;
- 2.- Exigència de que aquests espais siguin cedits a tercers particulars sota els principis de publicitat, concurrència, igualtat i transparència;
- 3.- Posició favorable a que aquests espais, una volta realitzat el procés que garanteix aquells principis, puguin ser explotats per contractes civils d'arrendament.

En cas contrari, no es podrà realitzar una gestió òptima del patrimoni del SAAS, ni molt menys un règim d'interrelacions beneficioses pel servei públic i per a la pròpia assistència sanitària.

En qualsevol cas i en seguiment de les recomanacions del Tribunal, durant el 2018 ja es va aprovar per part del Consell Directiu iniciar les accions escaients per regularitzar la formalització dels lloguers de les consultes externes i que la cessió d'aquests espais es faci sotmetent-se a normes de concurrència i transparència, instrumentant un Reglament a aprovar per part del M.I. Govern d'Andorra on es reguli el procediment per a l'adjudicació. Per tal que durant el 2019 ja es fessin les gestions escaients per començar a concursar aquests espais d'acord amb aquest criteri.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.